

ΜΙΚΡΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ἔθεσα τὴν ἐπιγραφὴν αὐτὴν διότι ὁ, τι ἐξέλεξα ὡς θέμα τοῦ σημερινοῦ μου ἄρθρου διὰ τὸ Ἄστυ ἀμφιβάλλω ἂν θὰ ἐπιστεύετο, ἂν δὲν εἶχα πρόχειρα τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεώς του, ἀπὸ πολλὰς τῶν ἀναγνωστριῶν μου — καὶ ἰδίως ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μου, ἂν ἔχω. Ἀλλὰ σχετικῶς πρὸς τοὺς τελευταίους τούτους εἶνε μία γλυκεῖα μικρὰ ἱκανοποίησις διὰ τὴν φιλαυτίαν μου ὡς γυναικὸς ὅτι εὕρισκω ἀφορμὴν νὰ διαψεύσω ἐν τῶν προσφιλεστέρων καὶ συνηθεστέρων τῶν κατὰ τοῦ φύλου μου ἐπιχειρημάτων, ἔχουσα μάρτυρας περὶ τῆς ἀξιοπιστίας τῶν ὁποίων δὲν ἐπιτρέπεται ἀντίρρησης, τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν καὶ τὸν ὑπ' αὐτῆς ἐκλεχθέντα δι' ἐφέτος εἰσηγητὴν τῆς ἀπονομῆς τῶν διαφόρων βραβείων, ἅτινα παρέχει κατ' ἔτος, εἴτε εἰς τὰ ὑποβαλλόμενα ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς φιλολογικῆς ἔργα, εἴτε ὡς ἐνδειξὴν τῆς ἐκτιμῆσεώς της πρὸς διακρινομένους συγγραφεῖς, εἴτε πρὸς ἐνθάρρυνσιν ἀγαθῶν, εὐγενῶν ἢ ἡρωικῶν πράξεων.

Εἰς τῆς τελευταίας ταύτης ὑποδιαιρέσεως τὰ βραβεῖα κρίνω περιττὸν νὰ σημειώσω ὅτι συνήθως τὴν μερίδα τοῦ λέοντος λαμβάνομεν αἱ γυναῖκες. Ἐφέτος ὁμως μετ' ἰδιαζούσης εὐχαριστήσεως καὶ ὑπερηφανίας κατὰ τι παρετήρησα ὅτι πάντα σχεδὸν ἐδόθησαν εἰς ὁμοφύλους μου καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἐν συνοδευόμενον ὑπὸ τὸσον συγκινητικῆς ἐν τῇ ἀπλότητί της ἀφηγήσεως τῆς ἀφορμῆς καὶ τοῦ λόγου, δι' ὃν ἐδίδετο, ὥστε ἠσθάνθην τὴν ἀνάγκην νὰ μεταδώσω καὶ εἰς ἄλλους εἰ δυνατόν τὴν καταλαβοῦσάν με συγκίνησιν, ἀναγράφουσα ὧδε τὴν ἀφελῆ ταύτην διήγησιν.

Ὅπως εἰς ὅλα τὰ μυθιστορήματα, πρόσωπα εἶνε αὐτὸς καὶ αὐτὴ. Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ ἐκεῖνος νὰ εἶνε ρωμαντικὸς ἱππότης καὶ αὐτὴ αἰθερία πυργοδέσποινα, ἢ αὐτὸς ἄβρὸς καλλωπιστὴς καὶ ἐκεῖνη μεγαλοπρεπὴς μαρκησία, ἦσαν ἀπλούστατα δύο χωρικοὶ μιᾶς τῶν βορείων ἐπαρχιῶν τῆς Γαλλίας. Τοῦτο ὁμως δὲν ἐμπόδιζε ν' ἀγαπῶνται μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς καρδίας των. Τὸ εἶχον πρὸ πολλοῦ ἐξομολογηθῆ πρὸς ἀλλήλους, τὸ χωρίον ὅλον τὸ ἐγνώριζε μετ' αὐτῶν, οἱ γονεῖς τῆς νέας καὶ ἡ γραῖα μήτηρ ἐκεῖνου τοῖς εἶχον δώσει τὴν εὐλογίαν των καὶ δὲν ἀπέμενε ν' ὀρισθῇ ἡ ἡμέρα τῶν γάμων—ὅτε διαταγὴ ἐλθοῦσα ἐκ Παρισίων πρὸς τὸν δήμαρχον ἐκάλει εἰς κατὰτάξιν τοὺς στρατευσίμους τοῦ χωρίου, προσεκαλεῖτο ὡς νὰ ἐλέγομεν ἡ ἐφεδρεία. Μεταξὺ αὐτῶν δὲ ἔτυχε νὰ εἶνε καὶ ὁ μνηστὴρ καὶ οὔτε τὰ δάκρυα ἐκεῖνης, οὔτε ἡ θλίψις τῆς γραῖας μητρός του κατῳρῆσαν νὰ τὸν κρατήσωσι, καὶ ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ προφθάσῃ καὶ νὰ τελέσῃ τοὺς γάμους του.

Καὶ ἀνεχώρησε διὰ παντός! Διότι χωρὶς καὶ νὰ ἰδῇ πόλεμον, χωρὶς καὶ ν' ἀγωνισθῇ ὑπὲρ τῆς πατρίδος του, χωρὶς νὰ συρίξῃ εἰς τὰ ὦτά του ὁ ἦχος τῶν σφαιρῶν καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὴν πνοὴν τοῦ ἀνεμοστροβίλου τῶν μαχῶν, ἠσθένησε μίαν ἡμέραν εἰς τὸν στρατόν, κατέπεσεν ἐπὶ μιᾶς κλίνης τοῦ νοσοκομείου τοῦ τάγματός του καὶ δὲν ἀνηγέρθη πλέον, ὅπως τῶρα τίς οἶδε πόσοι, ἀλλοίμονον! καὶ τῶν ἰδικῶν μας ἀδελφῶν καὶ υἱῶν καὶ μνηστῆρων.

Ἡ ἐγκαταλειφθεῖσα μνηστὴ τὸν ἔκλαυσεν ἐπὶ μακρόν, ὅπως πᾶσα ἡτις θὰ εὕρισκετο εἰς τὴν θέσιν της. Ἡ ὁμοιότης ὁμως δὲν ἐκτείνεται πέραν τούτου, διότι συνήθως ὅσον ἀφθονώτερα εἶνε τὰ δάκρυα ἐπὶ τῇ προσφάτῳ συμφορᾷ, τόσον ταχύτερον ξηραίνονται καὶ ἀκαταμάχητος ἐπέρχεται ἡ λήθη. Ἀλλ' ὁ ἡρώϊσμός καὶ ἡ αὐτοθυσίᾳ τῆς γαλλίδος χωρικῆς ἀκριβῶς ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ἄρχεται: ὅτι δὲν ἐλησμόνησε. Στερηθεῖσα ἐκεῖνου ὃν εἶχεν ἀγαπήσει ἐνόμισεν ἑαυτὴν ὑποχρεωμένην νὰ καταδικασθῇ εἰς διαρκὴ χηρείαν. Καὶ ἀνευρίσκουσα τὴν εἰκόνα του ἐν τῷ προσώπῳ τῆς γραῖας μητρός του, μένει ἔκτοτε πλησίον της, περιθάλπουσα αὐτὴν μετὰ στοργῆς, ἣν δὲν θὰ εἶχεν οὔτε κόρη της ἂν ἦτο. Νέα, ὡραία, ἐκτιμωμένη παρὰ πάντων ἐκώφευσεν ἀνεξαιρέτως εἰς τὰς προτάσεις ὅλων τῶν πλουσίων κατοίκων τῶν περιχώρων, ὅσοι τὴν ἐζήτησαν εἰς γάμον· καὶ ἐγήρασε βαθμηδὸν καὶ αὐτὴ παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς γραῖας, ἀκλόνητος ἐν τῇ πίστει αὐτῆς, αἰωνία διατηροῦσα ἐν τῇ ψυχῇ της τὴν πρὸς ἓνα νεκρὸν ἀγάπην της, σταθερὰ εἰς μίαν ἀπλὴν ἀνάμνησιν.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορία τῆς πτωχῆς γαλλίδος, ἣν ἐβράβευσεν ἡ Ἀκαδημία. Ἀλλὰ καλλιτέρα βεβαίως τοῦ βραβείου ἀμοιβὴ θὰ εἶνε δι' αὐτὴν τὰ χειροκροτήματα καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν εὐγνωμοσύνη τοῦ ἀπανταχοῦ γυναικείου φύλου, ὅπερ ἀπῆλλαξε τῆς κατ' αὐτοῦ ἐπὶ ἀστασίᾳ μομφῆς τῶν ἀνδρῶν. Ἀπὸ τοῦ Σαιξπήρου, λέγοντος ὅτι τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς εἶνε ἐλαφρότης, μέχρι τοῦ κ. Παράσχου ψάλλοντος ὅτι ὅλην τοῦ οὐρανοῦ τὴν ἀστασίαν εἰς τὴν καρδίαν κρύπτ' ἡ γυνή, ὅλοι οἱ ποιηταὶ καὶ ὅλοι οἱ συγγραφεῖς τὴν ἐπανέλαβον. Ἀλλὰ θὰ παρεκάλουν καὶ αὐτοὺς καὶ ὅλους τοὺς ἄλλοπροσάλλους Δὸν Ζουάν, τοὺς ἐπιπολαίους καλλωπιστάς, τοὺς ἐγωϊστικούς κατακτητάς, ὅσοι τριγυρίζουν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐξ ἡμῶν εἰς τὴν ἄλλην, νὰ μοὶ ὑποδείξωσιν ἓνα ἄνδρα, ὅστις θὰ ἦτο ἱκανὸς νὰ κάμῃ τὸ ἑκατοστὸν ἀφ' ὃ, τι ἔκαμεν ἡ ἀμαθὴς καὶ ἀπλοϊκὴ γαλλίς χωρικὴ!

ἡ Μνηστὴ

ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΑΚΗ
(ΔΙΗΓΗΜΑ)

Εἰς τ' ὄνειρό μου ἔβλεπα πῶς βρίαζομαι σὲ μάχη
καὶ πῶς χτυποῦσα τὸν ἐχθρό με μνηστὴν ἀνδρείαν,
ἀλλ' ἔξαφρα συμπλέκομαι ποτὶ σὲ κάποιον ῥάχη
μὲ μιὰ τῶν ἀντιπάλων μου φρενίρη διμοιρίαν·
κ' ἐκ φόβου ἢ καὶ πλανηθεὶς κατακυλῶ εἰς λάκκον...
Εὐπρῶ καὶ βρίαζομ' ἀντικρὺ τριῶν χωροφυλάκων!